

§ PRÁVO – okruhy zadání - maturita 2025 §

1.

ODPOVĚDNOST ZAMĚSTNANCE a ZAMĚSTNAVATELE ZA ŠKODU v pracovně právních vztazích

- charakter, prameny, prevence,
- výše náhrady škody, škoda na svěřených hodnotách – charakter,
- pracovní úraz, nemoc z povolání, škoda na odložených věcech – výše náhrad,

DOKAZOVÁNÍ V TRESTNÍM ŘÍZENÍ – význam a vysvětlení základních pojmu,

- důkazní právo, předmět důkazů, důkaz, důkazní prostředky,
- rozdělení důkazů podle jednotlivých hledisek,

2

PRÁVNÍ NORMA - vysvětlení, podmínky závaznosti, charakter a vnitřní struktura,

- uvedení jednotlivých příkladů, základní rozdělení podle právních účinků,
- legislativní proces, platnost, účinnost, působnost,
- prvky vnitřní struktury právní normy (hypotéza, dispozice, sankce), uveďte příklady,

SKUTKOVÁ PODSTATA TRESTNEHO ČINU – charakteristika, prameny,

- dělení skutkových podstat trestného činu ve vztahu k trestnímu zákoníku,
- vysvětlení SPTČ : vraždy, zabití, loupeže, porušování domovní svobody, krádeže, podvodu.

3.

PRÁVNÍ VZTAHY – charakteristika z hlediska právní teorie,

- prvky právních vztahů – subjekt, objekt (předmět), obsah,
- charakteristika jednotlivých prvků právních vztahů s uvedením příkladů,

TRESTNÍ ODPOVĚDNOST OSOB MLADISTVÝCH, zvláštnosti řízení a druhy ukládaných opatření proti osobě mladistvé

- prameny, postavení osobě mladistvé,
- zásady řízení proti osobě mladistvé,
- formy opatření uplatňovaných u osob mladistvých.

4.

LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD – charakter, obsah,

- historické základy, významné mezinárodní smlouvy v rámci lidských práv,
- charakteristika základních práv a svobod podle LZPS včetně možností zásahu nebo omezení,

VAZBA – pojem, účel, prameny,

- souvislost s ostatními vědními obory,
- řízení o umístění do vazby – o propuštění,
- druhy vazby, práva osob umístěných ve vazbě, náhrada vazby.

5.

PRÁVA VLASTNICKÁ podle Občanského zákoníku,

- charakter s odkazem na LZPS,
- vysvětlení pojmu – věc a její dělení,
- způsoby nabývání vlastnických práv a jeho formy,
- spoluúvlastnictví, charakter a dělení – vysvětlení jednotlivých forem,

SOUBĚH TRESTNÝCH ČINŮ – význam v trestním právu,

- vysvětlení pojmu – rozdělení s příklady,
- účinky souběhu při rozhodování soudů,
- recidiva – pojem, zvlášť nebezpečný recidivista – ukládání trestu.

6.

OKOLNOSTI VYLUČUJÍCÍ PROTIPRÁVNOST – pojem, prameny, charakter,

- krajní nouze, nutná obrana, oprávněné použití zbraně, přípustné riziko,
- exces, pojem, význam pro posouzení trestní odpovědnosti,

MOC ZÁKONODÁRNÁ V ČR – charakter, složení a její činnost,

- pojem, složení, vznik – forma voleb,
- orgány jednotlivých komor,
- legislativní činnost, postup.

7.

OBČANSKÉ SOUDNÍ ŘÍZENÍ – pojem, prameny,

- zásady občanského soudního řízení, druhy řízení,
- věcná a místní příslušnost soudů, obsazení soudů,
- druhy žalob – návrhů, žalobní petit (příklady),

SVĚDEK, POŠKOZENÝ, ZÚČASTNĚNÁ OSOBA – pojem, práva a povinnosti

- charakteristika jednotlivých účastníků v trestním řízení,
- postavení uvedených osob v trestním řízení včetně jejich práv a povinností

8.

PRÁVA ZÁVAZKOVÁ s odkazem na Občanský zákoník – charakter,

- zásady, formy závazkových vztahů podle počtu účastníků,
- způsoby zajištění a zániku závazkových vztahů, charakter a vysvětlení,

VÝVOJOVÁ STADIA TRESTNÉHO ČINU- pojem, trestnost a podmínky beztrestnosti,

- trestný čin – charakteristika - prameny,
- charakteristika stadií trestného činu – vysvětlení,
- charakter trestnosti a podmínky možné beztrestnosti – příklady.

9.

TRESTNÝ ČIN – pojem, dělení, STUPNĚ SPOLEČENSKÉ ŠKODLIVOSTI,

- vysvětlení pojmu s formou zavinění,
- stupně – kritéria společenské škodlivosti trestného činu,
- význam chráněného společenského zájmu, způsob provedení, osoba pachatele, míra zavinění, následek, pohnutka – charakterizujte jednotlivé pojmy,

ŽIVNOSTENSKÉ PRÁVO – charakter, prameny

- vysvětlení problematiky s odkazem na LZPS,
- podmínky k provozování živnostenského podnikání, druhy živností,
- kompetentní kontrolní orgány v rámci živnostenského podnikání, druhy sankcí,

10.

PRÁVNÍ VZTAHY – PRÁVNÍ SKUTEČNOSTI z hlediska teorie práva,

- vysvětlení pojmu,
- charakteristika objektivních událostí s uvedením příkladů,
- charakteristika subjektivních právních úkonů a jiných právních skutečností s uvedením příkladů,

SYSTÉM A ORGANIZACE SOUDŮ jako orgánu státu a ÚSTAVNÍHO SOUDU ČR,

- odkaz na ústavní zákony,
- systematické uspořádání soudů v ČR, činnost a složení,
- význam a činnost Ústavního soudu, složení soudu,

11.

OBEC – pojem , prameny, ORGÁNY OBCE a jejich činnost,

- vysvětlení pojmu s uvedením pramenů,
- administrativní aparát, vznik, jednotlivé orgány a jejich činnost,
- kontrolní a iniciativní orgány – význam,
- právní předpisy vydávané obcemi.

SKUTKOVÁ PODSTATA TRESTNÉHO ČINU – pojem, struktura a její rozbor,

- charakter skutkové podstaty trestného činu a její struktura,
- rozbor – dělení jednotlivých prvků s uvedením příkladů : objekt, objektivní stránka, subjekt, subjektivní stránka, protiprávnost,

12.

ŘÁDNÉ OPRAVNÉ PROSTŘEDKY V SOUDNÍM ŘÍZENÍ – odkaz na LZPS,

- vysvětlení pojmu včetně základních zásad a pravidel,
- jednotlivé opravné prostředky, účinky podaného odvolání,
- postup soudů v řízení o opravných prostředcích, principy odvolacího řízení,

PRÁVA ZÁVAZKOVÁ- DRUHY SMLUV podle Občanského zákoníku – charakter,

- závazkové vztahy s odkazem na Občanský zákoník,
- obecný charakter smluvních vztahů,
- pojem a vyšvětlení obsahu smlouvy: kupní, darovací, o nájmu, o zájmu, o zájmu, o pachtu, zřízení výměnku, o dílo, o smlouvě budoucí.

13.

TREST - charakteristika, účel a druhy trestů,

- vysvětlení pojmu s odkazem na historické souvislosti a základní latinskou poučku,
- účel a smysl trestu z hlediska trestního práva, penologie a LZPS,
- charakter některých trestů podle TZ,

VÝVOJ A ÚLOHA PRÁVA VE SPOLEČNOSTI,

- pojem a vznik s odkazem na starověk, nejstarší dochovaný zákoník,
- Římské právo, charakter a význam pro současnost,
- prvotní známé ákoníky na našem území, reformy osvícenského absolutismu,
- právní kultury v současném světě – prameny,

14.

SPRÁVNÍ PRÁVO– pojem, prameny, VEŘEJNA SPRÁVA- znaky a dělení,

- charakter správního práva – význam, prameny,
- charakter veřejné správy – znaky,
- dělení veřejné správy s uvedením konkrétních příkladů,

ZKRÁCENÉ PŘÍPRAVNÉ ŘÍZENÍ V TRESTNÍM PRÁVU – pojem a formy rozhodnutí,

- účel a význam s odkazem na příslušná ustanovení Trestního řádu,
- postup OČTR, formy rozhodnutí – rádné opravné prostředky.

15.

PRÁVA DĚDICKÁ – pojem s odkazem na Občanský zákoník,

- zahájení řízení, postavení notáře v dědickém řízení,
- způsoby dědění – dědické tituly,
- práva dědiců – nabyvatelů,
- vysvětlení pojmu - neopomenutelný dědic, vydědění, nezpůsobilý dědic,

OBEC – pojem, prameny, VÝKON VEŘEJNÉ SPRÁVY,

- základní charakteristika včetně pramenů,
- formy výkonu veřejné – státní správy s uvedením příkladů,
- Vojenský újezd – pojem, význam, správní orgány,

16.

ZÁNIK TRESTNOSTI, charakter a podmínky podle trestního práva,

- vysvětlení pojmu- charakteristika,
- vysvětlení příkladů : promlčení, účinná lítost, osoba pachatele, zánik společenské škodlivosti,

SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ – pojem, prameny,

- subjekty správního řízení,
- zásady správního řízení,
- jednotlivá stadia řízení – části, rozhodnutí – náležitosti,
- autoremedura, rozklad – vysvětlení s uvedením příkladů,

17.

PRACOVNÍ POMĚR – pojem, prameny, vznik a zánik pracovního poměru,

- charakter právního odvětví – prameny,
- subjekty (účastníci) pracovně právních vztahů – pracovně právní způsobilost,
- formy vzniku pracovního poměru s uvedením příkladů,
- způsoby ukončení pracovního poměru - právní náležitosti,
- odstupné, pojem a výklad,

POSTUP PŘED ZAHÁJENÍM TRESTNÍHO STÍHÁNÍ – charakter a význam,

- charakter s odkazem na jednotlivé části trestního řízení dle Trestního rádu,
- formy oznámení trestného činu, základní činnost a povinnosti orgánu Policie ČR,
- povinné administrativní úkony, zadání osoby podezřelé,
- zahájení trestního stíhání, sdělení podezření z trestného činu – dle příslušných ustanovení Trestního rádu,

18.

VÝKON ROZHODNUTÍ (EXEKUCE) – charakter, uplatnění v právním rádu ČR,

- účel a význam uvedeného právního úkonu,
- kompetentní subjekty k výkonu rozhodnutí, podmínky činnosti,
- formy výkonu rozhodnutí, vysvětlete pojmy : věci nepostřízitelné, vylučovací žaloba,
- odložení, ukončení výkonu rozhodnutí (podmínky obligatorní – fakultativní),

VĚCNÁ PRÁVA K CIZÍM VĚCEM podle Občanského zákoníku- charakter,

- vysvětlení pojmu a části Občanského zákoníku,
- právo zástavní, držba – pojem a druhy, vydržení – vysvětlení,
- věcná břemena, charakteristika a dělení, vznik a zánik věcných břemen,

19.

OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI – charakter s odkazem na příslušné právní normy,

- pojem, prameny, základní rozdělení,
- způsoby vzniku – vysvětlení, způsoby zániku- vysvětlení,
- Obchodní rejstřík – pojem a obsah,
- základní kapitál – pojem a příklady,
- orgány obchodních společností a jejich kompetence,
- vysvětlete pojmy – holding, konsorcium, státní podnik – příklady,

TRESTNÍ ŘÍZENÍ – charakteristika, prameny, zásady a účel,

- charakter trestního řízení, základní právní normy,
- zásady trestního řízení, věcná a místní příslušnost soudů,
- účastníci trestního řízení, postavení osoby, proti které je řízení vedeno a jejich práva,
- nutná obhajoba – pojem a podmínky nutné obhajoby.

20.

MIMOŘÁDNÉ OPRAVNÉ PROSTŘEDKY V TRESTNÍM ŘÍZENÍ

- charakteristika – význam, druhy mimořádných opravných prostředků,
- osoby oprávněné k podání k mimořádných opravných prostředků,
- věcná příslušnost soudů – charakter řízení a formy rozhodnutí,

PENOLOGIE – charakteristika, související obory, prameny,

- vysvětlení pojmu s odkazem na související právní normy,
- základní články organizace Vězeňské služby ČR,
- které skupiny odsouzených k výkonu trestu odnětí svobody se vyznačují určitými zvláštnostmi a jejich charakteristikou,
- práva osob při výkonu trestu odnětí svobody, kázeňské odměny a tresty.

21.

ÚSTAVNÍ PRÁVO- charakter, prameny, struktura Ústavy ČR,

- prameny, charakter Ústavy ČR a ústavních zákonů,
- významné ústavní zákony,
- struktura (obsah) Ústavy ČR,
- charakteristika slavnostního úvodu a jednotlivých hlav Ústavy ČR,

PACHATEL, SPOLUPACHATEL, NEPŘÍMÝ PACHATEL – charakteristika podle TZ,

- pachatel trestného činu – vysvětlení pojmu dle Trestního zákoníku,
- spolupachatelství – pojem, formy spolupachatelství.
- nepřímý pachatel, charakteristika – význam při rozhodování o vině a trestu.

22.

TRESTNÍ PRÁVO – pojem a jeho části, prameny,

- charakter, prameny, souvislost s dalšími vědními obory,
- části Trestního práva a jejich charakter,
- vysvětlete pojem – trestně právní exempce,

PRÁVA RODINNÁ – charakter s odkazem na Občanský zákoník,

- pojem, manželství – formy uzavření, věk – přípustnost výjimky,
- charakteristika majetkových vztahů mezi manželi,
- druhy právních úkonů týkajících se majetku před uzavřením a v průběhu manželství,
- vypořádání majetkových vztahů po zániku manželství.

23.

PENOLOGIE – pojem, prameny, VTOS – alternativní tresty,

- alternativní tresty- pojem, trestně právní a společenský význam,
- charakterizujte procesní stadia po nástupu odsouzeného do výkonu trestu odnětí svobody,
- formy chování odsouzených osob při VTOS v rámci vyrovnávání se ze zátěží,
- v čem spočívá tzv. postpenitenciální péče v souvislosti s VTOS, které orgány se na této podílejí,

OBČANSKÉ SOUDNÍ ŘÍZENÍ – pojem, prameny,

- pojem a charakter občanského soudního řízení,
- postavení účastníků a jejich zastupování,
- charakterizujte soudní rozhodnutí : Rozsudek- části – druhy rozsudku, Usnesení (příklady) Platební rozkaz – charakter,
- náklady řízení, charakteristika,

24.

POSTAVENÍ A ÚLOHA STÁTNÍHO ZÁSTUPCE V TRESTNÍM ŘÍZENÍ,

- vysvětlení pojmu s odkazem na Ústavu ČR, systém státního zastupitelství,
- charakteristika subjektu jako orgánu činného v trestním řízení, vysvětlete zásadu legality,
- kompetence, (pravomoce) státního zástupce v trestním řízení : obligatorní – fakultativní,

NORMY SPRÁVNÍHO PRÁVA - FORMY REALIZACE VEŘEJNÉ SPRÁVY,

- charakteristika norem správního práva s odkazem na právní teorii s uvedením příkladů,
- charakter a dělení správních aktů a správní úkonů,
- veřejnoprávní smlouvy – charakter a jejich dělení,
- bezprostřední zásahy, jiné úkony s uvedením příkladů.

25.

OCHRANNÁ OPATŘENÍ, ukládána pachatelům trestných činů podle Trestního zákona,

- charakteristika, základní principy,
- vysvětlení jednotlivých druhů ochranných opatření : ochranné léčení, zabezpečovací detence, zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty, zabrání spisů a zařízení, ochranná výchova.

TRESTNÉ ČINY V SOUVISLOSTI S PROVOZEM NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH,

- význam prevence u této trestné činnosti,
 - obecná charakteristika uvedené trestné činnosti a protiprávnosti,
 - charakteristika a zařazení do příslušných Hlav trestního zákona : usmrcení z nedbalosti, těžké ublížení na zdraví z nedbalosti, neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku, neoprávněné užívání cizí věci, obecné ohrožení z nedbalosti, ohrožení pod vlivem návykové látky.
-